

STRIJD TEGEN ANTIBIOTICARESISTENTIE IN DE DIERGENEESKUNDIE IN BELGIË

In 2018 wordt de grootste reductie in het gebruik van antibiotica in de diergeneeskunde verwezenlijkt sinds 2011.

Antibioticaresistentie vormt wereldwijd een enorme uitdaging voor de volks- en dierengezondheid. In antwoord op dit risico werden ambitieuze reductiedoelstellingen gedefinieerd voor het gebruik van antibiotica bij dieren met 2011 als referentiejaar. Het merendeel van de in 2018 genoteerde resultaten zijn erg positief met een daling in het totale gebruik van antibiotica met 12,8% ten opzichte van 2017. Ondanks een punctuele stijging in het gebruik van de kritisch belangrijke antibiotica in 2018 wordt met de totale daling sinds 2011 de beoogde doelstelling van 75% minder tegen 2020 nog steeds ruimschoots behaald. De reductiedoelstelling over het gebruik van met antibiotica gemedicineerde voeders, die reeds in 2017 werd bereikt, werd verder overschreden in 2018.

Door AMCRA¹ werden in 2014 drie reductiedoelstellingen voor gebruik van antibiotica bij dieren opgetekend in een 'Visie 2020'-plan: tegen 2020, 50% minder gebruik van alle antibiotica en 75% minder gebruik van de kritisch belangrijke antibiotica². Voor de met antibiotica gemedicineerde voeders werd als doelstelling een daling van 50% opgesteld, te behalen tegen eind 2017. Op 30 juni 2016 werden deze doelstellingen ook onderschreven door de Federale Overheid en alle sectorpartners in het 'Convenant tussen de Federale Overheid en alle betrokken sectorpartners betreffende de vermindering van het gebruik van antibiotica in de dierlijke sector', dat werd ondertekend door de bevoegde ministers en de 16 sectororganisaties.

In 2018 wordt een totale reductie van **35,4% voor het totale gebruik en van 69,8% voor het gebruik van met antibiotica gemedicineerde voeders** opgetekend ten opzichte van 2011. Het gebruik van de **kritisch belangrijke antibiotica** toonde een **stijging van 34,4% ten opzichte van 2017**. Het totale gebruik **sinds 2011 is echter met 79,1% gedaald, waardoor de 75% reductiedoelstelling nog steeds ruimschoots behaald wordt**. Deze stijging is te wijten aan een toegenomen gebruik van flumequine in de braadkippen- en vleeskalverensector en vereist extra inspanning van deze sectoren.

Naast deze gunstige resultaten kon ook voor het gebruik van **colistine** voor het 6de opeenvolgende jaar een **daling** worden gezien. Hierdoor is er **sinds 2012 een totale daling van 64,4%**. Bovendien is de **mengvoederindustrie op 1 mei 2019 gestopt met de productie van met colistine gemedicineerd voeder**. Dit is een erg positief signaal dat de inzet van deze sector onderstreept. Het gebruik van **zinkoxide** als tijdelijk³ alternatief voor colistine ter behandeling van speendiarree bij biggen, is **verder afgenomen met een totale reductie van 55,4% sinds 2015**.

Nieuw in 2018 is de publicatie van de **antibioticagebruiksgegevens verzameld op niveau van de individuele veehouderij voor de varkens-, vleeskalveren-, braadkippen- en leghennensector (BelVet-SAC⁴)**. Deze gegevens worden verzameld in de centrale databank Sanitel-Med, dankzij registratie ervan door de dierenartsen. Voor de varkenssector kon hier reeds uit afgeleid worden dat er, dankzij het benchmarkingsysteem, een afname in het gebruik van antibiotica is. Dit wordt bevestigd door de gegevens verzameld in AB Register sinds 2014. De pluimvee- en vleeskalverensector konden in 2018 kennis maken met het benchmarksysteem. "Zoals voor de varkenssector reeds bewezen is, laat het benchmarken toe om meer bewustzijn te creëren bij veehouders en dierenartsen. Dit zal een positieve invloed hebben om

¹ Centre of expertise on AntiMicrobial Consumption and Resistance in Animals

² Cefalosporines van de 3de en 4de generatie en fluoroquinolones

³ Zinkoxide als geneesmiddel is vergund in België tot 31 december 2020

⁴ www.belvetsac.ugent.be

een verdere afname in het totale antibioticagebruik te bereiken”, aldus Dr. Fabiana Dal Pozzo, coördinatrice van AMCRA.

Het is belangrijk om op te merken dat **de vastgestelde daling in het gebruik van de kritisch belangrijke antibiotica sinds 2011 samen gaat met een afname in het voorkomen van resistentie tegen deze antibiotica. Resistentie tegen antibiotica, die frequent worden gebruikt bij voedselproducerende dieren, blijft op hetzelfde niveau in vergelijking met 2011. Het is daarom fundamenteel belangrijk om blijvende inspanningen te leveren die het gebruik van alle antibioticaklassen doet verminderen.**

De bereikte dalingen tonen aan dat de samenwerking tussen AMCRA, de overheden en alle organisaties die het convenant hebben onderschreven, tot concrete en positieve resultaten leidt.

Dit is een extra motivatie voor alle betrokken partijen die zich **engageren om hun inspanningen verder te zetten voor een verminderd en duurzaam gebruik van antibiotica** bij dieren in de strijd tegen antibioticaresistentie.

- EINDE -

Samenvatting van de resultaten (BelVet-SAC rapport 2018)

	<i>Doelstelling AMCRA & Antibiotica Convenant ten opzichte van 2011</i>	<i>Evolutie in 2018 ten opzichte van 2017</i>	<i>Behaalde reductie tussen 2011 en 2018</i>
Totaal antibioticagebruik	- 50% (tegen eind 2020)	- 12,8%	- 35,4%
Gebruik kritisch belangrijke antibiotica	- 75% (tegen eind 2020)	+ 34,4%	- 79,1%
Gebruik met antibiotica gemedicineerde voeders	- 50% (tegen eind 2017)	- 9,2%	- 69,8%

AMCRA is het Kenniscentrum voor antibioticagebruik en -resistentie bij dieren in België. AMCRA heeft als missie 1) voorkomen van antibioticaresistentie om volks- en diergezondheid en dierenwelzijn te vrijwaren, 2) streven naar een rationele reductie van antibioticagebruik en een duurzame antibioticabeleid in de diergeneeskunde in België, 3) analyseren, communiceren en sensibiliseren.

Voor meer informatie: www.amcra.be

Het “Convenant tussen de Federale Overheid en alle betrokken sectorpartners betreffende de vermindering van het gebruik van antibiotica in de dierlijke sector” werd ondertekend op 30 juni 2016 door de Federale Overheid, vertegenwoordigd door de Ministers van Volksgezondheid en Landbouw, de sectororganisaties pharma.be, ABS, BFA, Boerenbond, FWA, de dierenartsenverenigingen UPV en VDV, de dierengezondheidsverenigingen ARSIA en DGZ, de lastenboekbeheerders Belbeef, Belplume, Belpork, BVK vzw, Codiplan, IPW IKM/QFL/QMK en het AMCRA. Een samenvatting van de resultaten en de activiteiten van het eerste jaar van het Convenant AB kan gevonden worden in een publiek rapport op www.amcra.be, www.favv.be.

Het BelVet-SAC rapport publiceert jaarlijks de verkoopcijfers van antibiotica in de diergeneeskunde in België (www.belvetsac.ugent.be). Deze gegevens zijn beschikbaar sinds 2007 en werden door AMCRA en haar partners gebruikt om het ‘Visie 2020’ plan en de reductiedoelstellingen voor de diergeneeskunde op te stellen.

Voor meer informatie :

Dr. Fabiana Dal Pozzo – coördinatrice van AMCRA

Tel. : 02 524 74 91 – GSM : 0479 56 04 20

e-mail : fabiana.dalpozzo@amcra.be

Prof. Dr. Jeroen Dewulf – Voorzitter van de Raad van Bestuur van AMCRA

Tel. : 09 264 75 43 – GSM : 0476 49 70 40

e-mail : jeroen.dewulf@ugent.be